

Σχολή Επιστημών Αγωγής
Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης
Πανεπιστημίου Κρήτης

ΣΕΜ 145 Μουσειακή Αγωγή 2^η Συνάντηση 24/2/2025

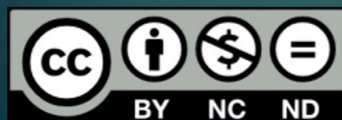

Μουσεία και
παιδιά της προσχολικής ηλικίας

Δρ Σοφία Τρούλη
Ακαδημαϊκό έτος
2024-2025
Εαρινό ΕΞΑΜΗΝΟ

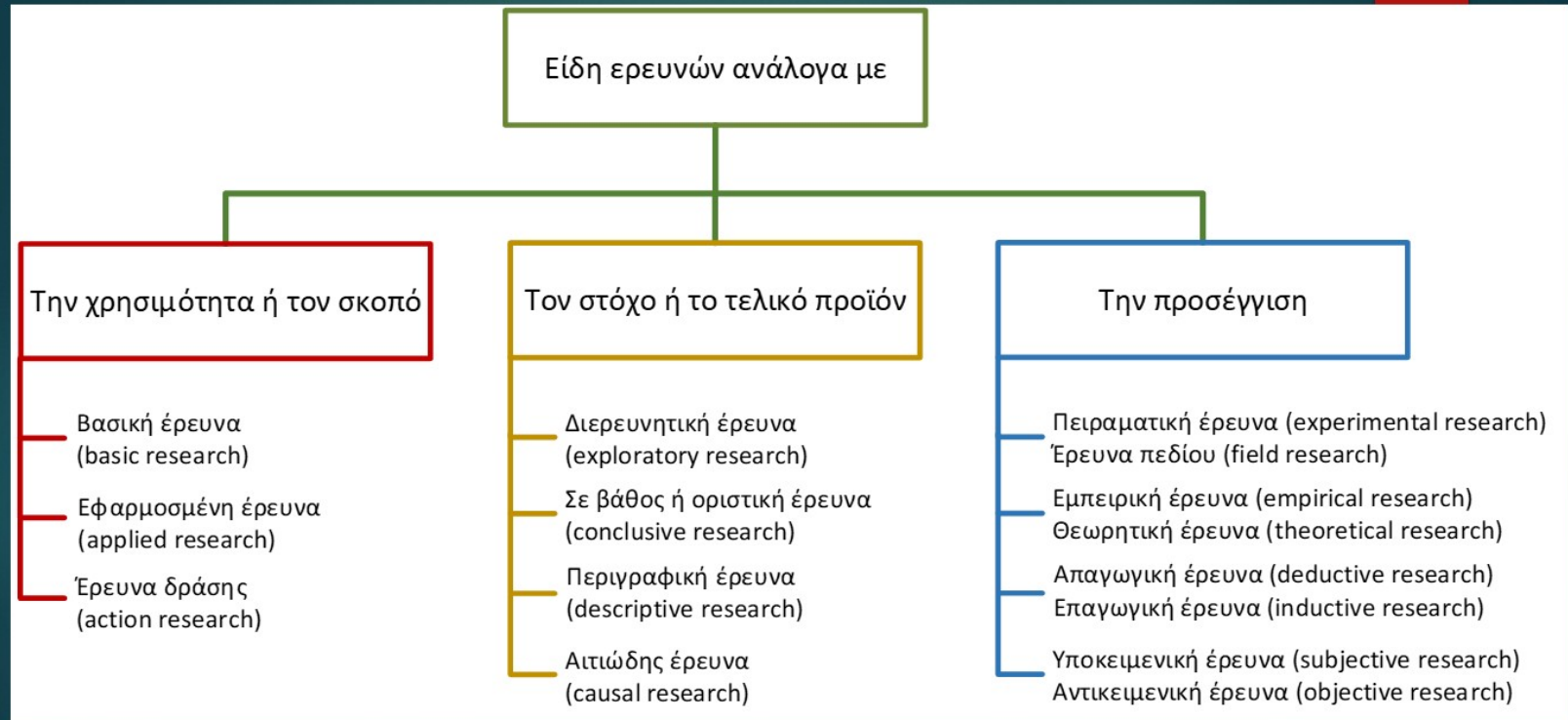
Πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία

Ένας οδηγός ακαδημαϊκής γραφής

Μενέλαος Σαρρής

Ενεργοποιήστε τα Windows
Μετάβαση στις ρυθμίσεις για ενεργοποίηση των Windows

❖ **Βασική (basic) ή καθαρή (pure) ή αναλυτική (analytical) ή θεωρητική έρευνα (theoretical research):**

- Ο ερευνητής στοχεύει στην κατανόηση θεμελιωδών αρχών ή φαινομένων κάποιου γνωστικού αντικειμένου.
- Ασχολείται με την ανακάλυψη νέας γνώσης, η οποία θα επιτρέψει την καλύτερη κατανόηση διαδικασιών ή μηχανισμών που δεν έχουν απαραίτητα κάποια εφαρμογή σε πραγματικά προβλήματα της καθημερινότητας.
- Ο ερευνητής δεν προσβλέπει απαραίτητα σε κάποιες πρακτικές εφαρμογές της υπό μελέτης θεωρίας, αλλά ελέγχει τη θεωρία αναπτύσσοντας μαθηματικές αποδείξεις.

Ενεργοποιήστε τα Windows

❖ Περιγραφική έρευνα (descriptive research):

- Αξιοποιείται για την περιγραφή των λειτουργιών ή των χαρακτηριστικών ενός φαινομένου.
- Στοχεύει στην «... καταγραφή, περιγραφή και ερμηνεία της κατάστασης των συμμετεχόντων, των συνθηκών ή των γεγονότων κατά τη στιγμή που διεξάγεται η έρευνα» (Σαρρής, 2021, σ. 165).

Ενεργοποιήστε τα Windows
Μετάβαση στις ρυθμίσεις για ενεργοποίηση των Windows

Είδη ερευνών με βάση την προσέγγιση

Ενεργοποιήστε τα Windows
Μετάβαση στις ρυθμίσεις για ενεργοποίηση των Windows

Πειραματική έρευνα

Έρευνα πεδίου

Εμπειρική έρευνα

Θεωρητική έρευνα (που κάνουμε εμείς)

Απαγωγική

Επαγωγική

- Η θεωρητική έρευνα διενεργείται προκειμένου να κατανοήσουμε βασικές αρχές ή φαινόμενα.
- Εστιάζει, δηλαδή, στην ερμηνεία των γεγονότων και είναι επεξηγηματική (explanatory).
- Υποστηρίζει τη διατύπωση θεωριών για τον τρόπο με τον οποίο «συμπεριφέρεται» ένα σύνολο στοιχείων (π.χ. δεδομένα, παρατηρήσεις κ.λπ.).

Πίνακας 1. Σύγκριση ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων

Ποσοτικές μέθοδοι	Ποιοτικές μέθοδοι
1. Το κύριο ενδιαφέρον των ποσοτικών μεθόδων εστιάζεται στο γενικό και καθολικό των κοινωνικών φαινομένων.	1. Το κύριο ενδιαφέρον των ποιοτικών μεθόδων εστιάζεται στην περιγραφή και κατανόηση της μοναδικότητας της ανθρώπινης εμπειρίας, της βιωματικής πραγματικότητας (του βιόκοσμου) των υποκειμένων, στην ιδιαιτερότητα της συνείδησης και των βιωμάτων τους.
2. Στόχος των ποσοτικών μεθόδων είναι η εξήγηση των ανεξάρτητων από το υποκείμενο αιτιών ενός συμβάντος με βάση το «παράδειγμα»: αίτιο-αιτιατό, αίτιο-αποτέλεσμα.	2. Στόχος των ποιοτικών μεθόδων είναι η κατανόηση ενός συμβάντος στο πλαίσιο της ολότητας της κοινωνικής ζωής με βάση το «παράδειγμα» ολότητα-μέρος.
3. Στόχος των ποσοτικών μεθόδων είναι η διατύπωση καθολικών νόμων. Οι κοινωνικές επιστήμες θεωρούνται εδώ ότι είναι από τη βάση τους νομοθετικές.	3. Στόχος των ποιοτικών μεθόδων είναι η διατύπωση επιμέρους νόμων. Οι κοινωνικές επιστήμες θεωρούνται εδώ ότι είναι από τη βάση τους ιδιογραφικές.
4. Το κυρίαρχο εργαλείο των ποσοτικών μεθόδων είναι η ποσοτική ανάλυση και μέτρηση.	4. Το κυρίαρχο εργαλείο των ποιοτικών μεθόδων είναι η πλαισιοθετημένη κατανόηση και σύνθεση.
5. Το κυρίαρχο μοντέλο είναι το εξηγητικό υποθετικο-απαγωγικό μοντέλο.	5. Το κυρίαρχο μοντέλο είναι το ερμηνευτικό post factum μοντέλο.
6. Βασικό εργαλείο των ποσοτικών μεθόδων είναι η γλώσσα των μαθηματικών (π.χ. συντελεστές συνάφειας).	6. Βασικό εργαλείο των ποιοτικών μεθόδων είναι ο λόγος, ο διάλογος και η επιχειρηματολογία (ερμηνευτική).
7. Οι προτιμώμενες ερευνητικές τεχνικές είναι οι πειραματικές.	7. Οι προτιμώμενες ερευνητικές τεχνικές είναι οι επικοινωνιακές, αφηγηματικές και διαλογικές.

Πηγή: Ίσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ. (2015). *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας: Εφαρμογές στην ψυχολογία και στην εκπαίδευση* [Ηλεκτρ. βιβλ.], σσ. 28–29. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο <http://hdl.handle.net/11419/5826>

Εισαγωγικές έννοιες στη μεθοδολογία έρευνας των κοινωνικών επιστημών

Introductory concepts in social science research methodology

Χριστίνα Κοφίδου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Φιλολογός-Εκπαιδευτρια Ενηλίκων, Υποψήφια Διδάκτορας
Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, christy_kof@hotmail.com

Christina Kofidou, University of Thessaly, Philologist-Adult Educator, PhD Candidate, Department of Special Education, University of Thessaly, christy_kof@hotmail.com

Αυτόματη αποθήκευση

Κεφάλαιο 2ο (1)....

Αποθηκεύτηκε στη θέση "αυτός ο υπολογιστής"

Αναζήτηση

SOPHIA TROULI

Εργαλεία

Παρουσίαση στο Teams

Κοινή χρήση

Αρχείο

Κεντρική

Εισαγωγή

Σχέδιο

Σχεδίαση

Μεταβάσεις

Κινήσεις

Προβολή παρουσίασης

Αναθεώρηση

Προβολή

Βοήθεια

ACROBAT

Επικοινωνία

Νέα διαφάνεια

Επαναφορά

Ενότητα

Γραμματοσειρά

Παράγραφος

Σχεδίαση

Εύρεση

Αντικατάσταση

Επιλογή

Επεξεργασία

Υπαγόρευση

Πρόσθετα

Σχεδίαση

41

Στάδια έλλυσης του επιστημονικού προβλήματος

1η φάση

2η φάση

3η φάση

42

Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας

Ερευνητικές υποθέσεις (research aims): μια γενική δήλωση που αναφέρεται στην πρόβλεψη του ερευνητή για το τι είναι να επιτύχει με τη μελέτη του.

Οι ερευνητικές υποθέσεις δεν θα πρέπει να είναι πολύ συγκεκριμένες, αλλά ούτε και πολύ γενικές.

Συνήθως, παρουσιάζονται σε μία πρόταση, όταν αφορούν άμεσα συγκεκριμένα και επιστημονικά πεδία. Είθρη την άποψη μιας αρχικής παραγράφου, όταν παρουσιάζονται, σε μια μεταγενέστερη παράγραφο ή μια ιδιαίτερη διατύπωση.

43

Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας

Ερευνητικές επιμέλειες (research objectives): είναι περισσότερο συγκεκριμένες και περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθεί ο ερευνητικός σκοπός.

Αποτελεί μια σαφή δήλωση που περιγράφει τι ακριβώς επιθυμεί να πετύχει ο ερευνητής.

Η παρουσίαση των ερευνητικών στόχων γίνεται με τη μορφή περιληπτικής λίστας, ενώ αναφέρονται τα αναφέρονται και το σκοπός του μεθοδολογικού σχεδιασμού που θα ακολουθήσει.

44

Οι ερευνητικές υποθέσεις και τα ερευνητικά ερωτήματα διαμορφώνονται μετά από τη μελέτη της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας.

Ερευνητικό πρόβλημα

Ερευνητικό ερώτημα

Εγκριση από τον Επόπτη

45

Παραδείγματα διατύπωσης ερευνητικού ερωτήματος, ερευνητικής υπόθεσης και ερευνητικών στόχων

Ερευνητικό πρόβλημα

Ερευνητικό ερώτημα

Ερευνητική υπόθεση

Ερευνητικοί στόχοι

Οι ερευνητικές υποθέσεις και τα ερευνητικά ερωτήματα

❖ Οι ερευνητικές υποθέσεις και τα ερευνητικά ερωτήματα διαμορφώνονται μετά από τη μελέτη της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας.

❖ Ουσιαστικά, αντανακλούν τον σκοπό μιας μελέτης, αλλά και τη βασική ιδέα που κρύβεται πίσω από αυτή τη μελέτη.

Ερευνητικό πρόβλημα

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Ερευνητικό ερώτημα

Εγκριση από τον Επόπτη

Συλλογή δεδομένων

Ενεργοποιήστε τα Windows

Μεταβάση στις ρυθμίσεις για ενεργοποίηση των Windows

Διαφάνεια 44 από 94

Ελληνικά

Προσαρμοστικότητα: Διεύρυνση

Αναζήτηση

Σημειώσεις

112%

ΕΛ 1:08 πμ 15/10/2023

Στ. Καλύβας: Τι αφήνουν πίσω τους οι δικτατορίες;

Ερευνητικό Ερώτημα vs. Υπόθεση

Η έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες καλύπτει πολλά υποκείμενα και χρησιμοποιεί πολλά εργαλεία. Όλα αρχίζουν με τη διατύπωση ενός ερευνητικού ερωτήματος ή μιας υπόθεσης που επιδιώκεται να δοκιμαστεί και να επαληθευτεί κάτω από διαφορετικές συνθήκες. Υπάρχουν πολλές ομοιότητες μεταξύ μιας ερευνητικής ερώτησης και μιας υπόθεσης που ωθεί ορισμένους ερευνητές να μιλήσουν για αυτά με την ίδια αναπνοή. Ωστόσο, υπάρχουν και διαφορές που πρέπει να επισημανθούν για να βοηθηθούν όσοι ασχολούνται με την κοινωνική έρευνα, να χρησιμοποιήσουν ένα από τα δύο εργαλεία.

-
- Τα ερευνητικά ερωτήματα αποτελούν την ραχοκοκαλιά του ερευνητικού σχεδιασμού
 - Πρέπει να είναι:
 - ✓ Διατυπωμένα με σαφήνεια
 - ✓ Νοηματικά Αξιόλογα
 - ✓ Να μπορούν να διερευνηθούν

Ερευνητικά Ερωτήματα

Τα **ερευνητικά ερωτήματα** (research questions) σε μια ποσοτική ή σε μια ποιοτική έρευνα είναι εκείνα τα ερωτήματα που περιορίζουν τη δήλωση του σκοπού σε συγκεκριμένα ερωτήματα στα οποία επιθυμούν να απαντήσουν οι ερευνητές. Οι ερευνητές συνήθως τα διατυπώνουν πριν προσδιορίσουν τις μεθόδους της μελέτης (δηλ., τα είδη των δεδομένων που πρέπει να συγκεντρωθούν, να αναλυθούν και να ερμηνευτούν σε μια μελέτη). Αντίθετα, στη μια δήλωση που βρίσκουμε κατά τη διατύπωση του σκοπού, οι ερευνητές συνήθως συμπεριλαμβάνουν πολλά ερευνητικά ερωτήματα έτσι ώστε να μπορούν να διερευνήσουν πλήρως ένα θέμα. Ερευνητικά ερωτήματα υπάρχουν τόσο στην ποσοτική όσο και στην ποιοτική έρευνα, ωστόσο τα στοιχεία τους διαφέρουν ανάλογα με το είδος της έρευνας που διεξάγετε.

Στην ποσοτική έρευνα, τα ερωτήματα συσχετίζουν ιδιότητες ή χαρακτηριστικά απόμων ή οργανισμών. Παρακάτω στο κεφάλαιο θα μάθετε ότι αυτά ονομάζονται *μεταβλητές*. Στην ποιοτική έρευνα, τα ερωτήματα περιλαμβάνουν την κεντρική έννοια που διερευνάται. Θα μάθετε ότι αυτή η κεντρική έννοια ονομάζεται *κεντρικό φαινόμενο*. Σε μερικές μελέτες, μαζί τα ερευνητικά ερωτήματα εμφανίζονται και οι δηλωσείς σκοπού. Πρόκειται για ένα καλό στυλ παρουσίασης για να αποσαφηνιστεί τόσο η γενική όσο και η συγκεκριμένη κατεύθυνση μιας μελέτης. Τα ερευνητικά ερωτήματα συνήθως βρίσκονται στο τέλος της εισαγωγής του μέρους της "δήλωσης του προβλήματος" ή αμέσως μετά την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. Για να εντοπίσετε τα ερευνητικά ερωτήματα, μπορείτε να τα αναζητήσετε στις εισαγωγικές παραγράφους, τις οποίες χρησιμοποιούν οι συγγραφείς για να τα προσδιορίσουν (π.χ., Παράγραφος 02, Deslandes & Bertrand, 2005). Για παράδειγμα, ένα *ποσοτικό* ερευνητικό ερώτημα θα ήταν:

Επηρεάζει την επίδοση των μαθητών στην τάξη η επικοινωνία γονέα-καθηγητή μέσω Διαδικτύου;

Ένα ποιοτικό ερευνητικό ερώτημα είναι:

Ποια είδη εμπειριών από το Διαδίκτυο έχουν οι γονείς με τους καθηγητές όσον αφορά στην επίδοση των παιδιών τους;

Υποθέσεις

Οι **υποθέσεις** (hypotheses) είναι δηλώσεις στην ποσοτική έρευνα, με τις οποίες ο ερευνητής διατυπώνει μια πρόβλεψη ή μία εικασία σχετικά με το αποτέλεσμα κάποιου σχήσης ανάμεσα σε ιδιότητες ή χαρακτηριστικά. Παραδοσιακά οι υποθέσεις χρησιμοποιούνται στα πειράματα και η λειτουργία τους είναι, όπως και των ερευνητικών ερωτημάτων, να περιορίσουν τη διήκηση του σκοπού σε συγκεκριμένες προβλέψεις. Οι προβλέψεις αυτές δεν είναι απλώς μια "βάσιμη εικασία". Αντίθετα, οι ερευνητές τις στηρίζουν σε αποτελέσματα από προηγούμενες έρευνες και σε βιβλιογραφία, όπου κάποιοι ερευνητές έχουν βρει ορισμένα αποτελέσματα και μπορούν τώρα να εξασφαλίσουν προβλέψεις όσον αφορά στο τι θα βρουν άλλοι ερευνητές όταν επαναλάβουν τη μελέτη με άλλα δείγματα ή σε άλλες τοποθεσίες. Τις υποθέσεις αυτές θα τις βρείτε να διατυπώνονται στην αρχή μιας μελέτης, συνήθως στο τέλος της εισαγωγής. Οι ερευνητές τις τοποθετούν επίσης αμέσως μετά την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας ή σε κάποιο ξεχωριστό μέρος με τίτλο "Υποθέσεις". Συνήθως οι ερευνητές υποστηρίζουν αρκετές υποθέσεις, για παράδειγμα τρεις ή τέσσερις. Ένα παράδειγμα υποθέσεων είναι το εξής:

Οι μαθητές των λυκείων στην σχολική περιφέρεια όπου οι γονείς και οι καθηγητές επικοινωνούν μέσω του Διαδικτύου θα έχουν υψηλότερους βαθμούς από αυτούς των οποίων οι γονείς δεν επικοινωνούν μέσω Διαδικτύου με τους καθηγητές.

https://
eclass.uoa.gr/
modules/
document/
file.php/
EDS211/%CE
%95%CE
%A1%CE
%95%CE
%A5%CE%9D
%CE%97%CE
%A4%CE
%99%CE%9A
%CE
%91%20%CE
%95%CE
%A1%CE
%A9%CE
%A4%CE
%97%CE%9C
%CE%91%CE

Ερευνητικά Ερωτήματα Θεμάτων: Βασική Προϋπόθεση της Όλης Διαδικασίας

- Χωρίς σαφή ερευνητικά ερωτήματα οι ερευνητικές εργασίες είναι εγκυκλοπαιδικά λήμματα.
- Τα ερευνητικά ερωτήματα **καθορίζουν**:
 1. είδος έρευνας,
 2. ερευνητικές διαδικασίες,
 3. ερευνητικά εργαλεία,
 4. πηγές αναζήτησης δεδομένων,
 5. μέθοδο επεξεργασίας δεδομένων,
 6. είδος δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αναπτύξουν οι μαθητές.

Ταξινομία Πρωτογενών Ερωτημάτων Θέματος Περιγραφή, Ερμηνεία και Κριτική Πραγμάτων

- **Πραγματολογικά ερωτήματα: ποιος, τι, πού, πότε, πόσο** μέσα από ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες
 - **Παράδειγμα:** Φαινόμενο Ξενοφοβίας
 - Τι σημαίνει φόβος και τι φοβία;
 - Τι φύσεως και τάξεως οντότητα είναι η ξενοφοβία;
 - Ποια στοιχεία την δομούν;
 - Με τι άλλο μοιάζει ή συγγενεύει;
 - **Ποιοι** ξένοι σε **ποιους** προκαλούν φοβίες, **πότε, πού, πώς;**
 - Προκαλούν και αισθάνονται φοβίες όλοι στον ίδιο βαθμό;
 - **Πηγές:** Εμείς, περίγυρος, κοινωνικές ομάδες, ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
 - **Εργαλεία:** Ερωτηματολόγια

Ταξινόμια Πρωτογενών Ερωτημάτων Θέματος

Επεξηγηματικά & Ερμηνευτικά Ερωτήματα: γιατί, πώς

- Για επεξήγηση και ερμηνεία του φυσικού και του κοινωνικού κόσμου, αντίστοιχα, των σχέσεων
 - α. σχέσεις συνάφειας με περιγραφικές έρευνες,
 - β. σχέσεις αιτίου/αποτελέσματος με πειραματικές έρευνες,
 - γ. σχέσεις πιθανολογικές με ερμηνευτικές έρευνες

Παράδειγμα: Φαινόμενο Ξενοφοβίας

Γιατί δημιουργείται η ξενοφοβία;

Πώς δημιουργούνται συνθήκες ξενοφοβίας;

Πώς αντιμετωπίζεται η ξενοφοβία;

Ταξινόμια Πρωτογενών Ερωτημάτων Θέματος

Κριτικής Ανάλυσης Ερωτήματα: Πρόσωπα, Ομάδες, Θεσμοί & Πράγματα

α. Εγώ/ Άτομα: Αξίες, αντιδράσεις στάσεις επιλογές, πρακτικές, συμφέροντα, ενδιαφέροντα, κοσμοθεωρία

β. Κοινωνικές ομάδες: Αξίες, αντιδράσεις στάσεις επιλογές, πρακτικές, συμφέροντα, ενδιαφέροντα,

γ. Θεσμοί: Αξίες, αντιδράσεις στάσεις επιλογές, πρακτικές, συμφέροντα, ενδιαφέροντα,

Παράδειγμα: Φαινόμενο Ξενοφοβίας

- ποιες αντιδράσεις, πρακτικές ατόμων/ομάδων και γιατί;
- ποιες αντιδράσεις, επιλογές, πρακτικές θεσμών και γιατί;
- ποιοι ωφελούνται, βλάπτονται, προβάλλονται, αγνοούνται;

Παράδειγμα Πρωτογενών Ερωτημάτων Θέματος: «Εξελικτική Πορεία του Φεμινιστικού Κινήματος »

Πραγματολογικά ερωτήματα:
ποιος, τι, πού, πότε;

- Τι είναι το Φ. Κ. και σε **Ποιο** πλαίσιο πρωτο-εμφανίστηκε;
- **Ποιες** φάσεις/τάσεις **Πού** και **Πότε** αναπτύχθηκαν στην πορεία;
- **Ποιοι** εκπρόσωποι **Ποια** κύρια χαρακτηριστικά φάσεων/τάσεων;

**Επεξηγηματικά/Ερμηνευτικά
Ερωτήματα:** γιατί, πώς;

- Ποια στοιχεία **συνέχειας και αλλαγής** παρατηρούνται από φάση σε φάση και **ποια θεωρείτε ως στοιχεία εξέλιξης γιατί;**
- Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν και **πώς** στις εξελίξεις;
- Ποιες οι **συνέπειες** των εξελίξεων και **γιατί;**

Κριτικής ανάλυσης ερωτήματα:
αξίες, αντιδράσεις, στάσεις,
επιλογές, ενδιαφέροντα,
συμφέροντα, κοσμοθεωρία;

- Ποιες αντιδράσεις, πρακτικές ατόμων και ομάδων και **γιατί;**
- Ποιες αντιδράσεις, επιλογές, πρακτικές θεσμών και **γιατί;**
- Ποιοι ωφελούνται/προβάλλονται ποιοι αδικούνται/αγνοούνται;

Άσκηση για το μάθημα στις 23.10.23

Βλέπουμε το word με τα ερευνητικά ερωτήματα και προσπαθούμε να σκεφτούμε σε ποια κατηγορίας θα τα κατατάσσαμε από αυτές που αναφέρονται στη διαφάνεια 17.

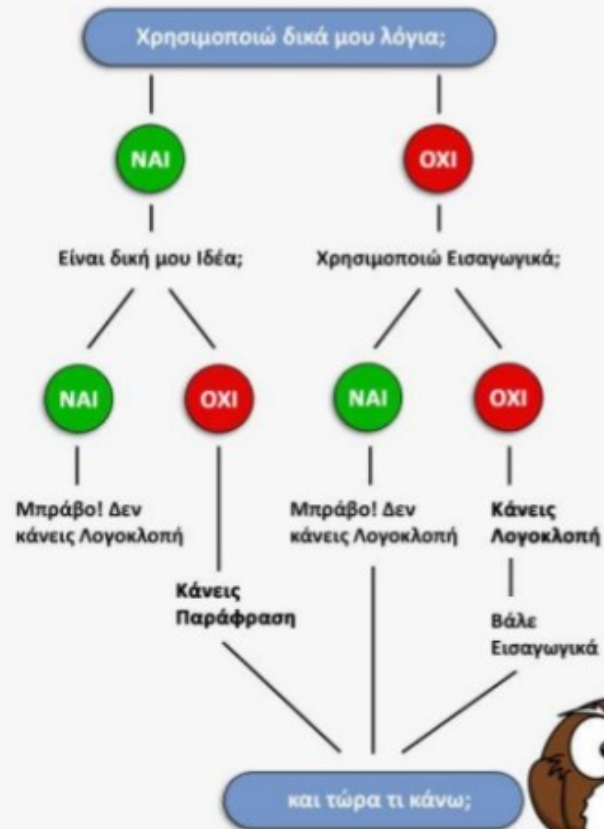

Σύνδεση της εργασίας με το θέμα του σεμιναρίου

Αξιοποιήστε το κοινό υλικό του σεμιναρίου, δηλαδή, κάποια από τα βασικά κείμενα αναφοράς που σας έχω ανεβάσει στο e-class. Είτε αυτό γίνει μόνο στην Εισαγωγή είτε και στο κυρίως μέρος, πάντως κάπως πρέπει να αποτυπώνονται στη δουλειά σας *οι ευρύτερες γνώσεις που αποκτήσατε κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου*.

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ ΣΤΙΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΠΡΟΣΘΕΣΕ ΜΙΑ **ΑΝΑΦΟΡΑ** ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ** ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΟΥ

<http://business.telcm.gr/pms/?q=plagiarism>

<https://www.slideshare.net/AthinaMINAIDI/anna-etem-logokloph-48240361>

PLAGIARISM

ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

- Η παρουσίαση της δουλειάς κάποιου άλλου ως δικής σου.
- Η αντιγραφή λέξεων ή ιδεών από άλλους χωρίς να αναφέρεται η πηγή από όπου προέρχονται με τη χρήση παραπομπών.
- Η μη χρήση εισαγωγικών («....») σε φράσεις ή παραγράφους που έχουν γράψει άλλοι και η παραπομπή στη συγκεκριμένη σελίδα που εμφανίζεται αυτή η φράση η παράγραφος.
- Η χρήση παραπομπών που δεν ισχύουν.
- Η απλή παραλλαγή των φράσεων που ανήκουν σε κάποιον χωρίς τη χρήση παραπομπής.
- Η κατά λέξη μετάφραση ξενόγλωσσων κειμένων στην ελληνική.
- Η διαδικασία «κόψε-κόλλησε» ακόμη και με τη χρήση παραπομπών (Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, 18-19).

Βιβλιογραφικές παραπομπές

- Οι βιβλιογραφικές παραπομπές είναι ένας κωδικοποιημένος τρόπος προσδιορισμού των πηγών από τις οποίες αντλούμε στοιχεία για την εργασία μας. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές είναι απολύτως απαραίτητες σε ένα επιστημονικό κείμενο και είναι ένα από τα στοιχεία που το κάνουν να διαφέρει π.χ. από ένα δημοσιογραφικό κείμενο. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι ένα επιστημονικό κείμενο (και ως τέτοιο λογίζεται και μια απλή εργασία στο πανεπιστήμιο) διαφέρει από ένα μη επιστημονικό από το γεγονός και μόνο ότι φέρει παραπομπές [...] Στην επιστήμη δεν έχει θέση η φράση «σύμφωνα με έγκυρες και ασφαλείς πηγές» που ακούμε συχνά στα ΜΜΕ· είμαστε υποχρεωμένοι να δηλώνουμε ποιες είναι αυτές!!!).
- Πότε βάζουμε βιβλιογραφική παραπομπή:
- (α) Κάθε φορά που χρησιμοποιούμε έναν προβληματισμό ή μια πληροφορία που έχουμε αντλήσει από τη βιβλιογραφία ή τις πηγές μας, παρά το γεγονός ότι (όπως επιβάλλεται) διατυπώνουμε τα παραπάνω με δικά μας λόγια
- (β) Όταν χρησιμοποιούμε παραθέματα σε εισαγωγικά, είτε από τη βιβλιογραφία είτε από τις πηγές

ΕΡΓΑΣΙΑ Η ΟΠΟΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΤΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΩΣ.

(Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014)

Παραθέματα

- «Παράθεμα ονομάζεται οτιδήποτε έχουμε συμπεριλάβει στο κείμενό μας (είτε στο κυρίως κείμενό μας είτε στο περιθώριό του) το οποίο το έχουμε αντιγράψει από κάποιον άλλο συγγραφέα. Συνήθως πρόκειται για απόσπασμα από κάποιο βιβλίο που έχουμε διαβάσει. Οι βασικές αρχές που διέπουν τη χρήση των παραθεμάτων είναι οι εξής:
- Βάζουμε το χωρίο που παραθέτουμε μέσα σε εισαγωγικά («»). Αν μάλιστα είναι μεγαλύτερο από μία περίοδο, είναι προτιμότερο να αποτελέσει ξεχωριστή παράγραφο (συνήθως με μικρότερους χαρακτήρες και ελαφρά τραβηγμένη προς τα αριστερά).
- Δεν αλλάζουμε ΤΙΠΟΤΑ στο απόσπασμα που παραθέτουμε. Οι λέξεις, ακόμα και τα σημεία της στίξης, αναπαράγονται όπως ακριβώς έχουν στο πρωτότυπο.
- Όταν θέλουμε να απαλείψουμε ένα μέρος του κειμένου, το δηλώνουμε με τη χρήση αποσιωπητικών μέσα σε αγκύλες: [...].
- Κάθε σχόλιο ή διευκρίνισή μας στο εσωτερικό του κειμένου είναι μέσα σε αγκύλες.
- Διευκρινίζουμε αν η έμφαση είναι δική μας ή του συγγραφέα. (Η έμφαση αποδίδεται συνήθως με πλάγιους χαρακτήρες ή με υπογράμμιση.)
- Σημειώνουμε την πηγή του παραθέματος, δηλαδή το κείμενο από το οποίο προέρχεται, με βιβλιογραφική παραπομπή» (Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014)

ΠΡΟΣΟΧΗ

Η **παράθεση** χωρίων από κείμενα άλλων συγγραφέων, είτε πρόκειται για χωρία από κάποιο βιβλίο ή άρθρο είτε για χωρία που έχουμε βρει στο Internet, χωρίς τη χρήση εισαγωγικών και χωρίς παραπομπή, εμπίπτει στο αδίκημα της ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ το οποίο συνιστά ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΑΔΙΚΗΜΑ και επισύρει ΚΥΡΩΣΕΙΣ.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΑΔΙΚΗΜΑ αποτελεί και η **ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ**: η χρησιμοποίηση δηλαδή χωρίων από κείμενα άλλων συγγραφέων, χωρίς παραπομπή σε αυτά, όπου απλώς έχουμε παραλλάξει κάποιες από τις πρωτότυπες διατυπώσεις (Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014).

ΠΡΟΣΟΧΗ

Η χρήση οδηγεί συχνά στην κατάχρηση, η υπερβολική παράθεση αυτών που λένε οι άλλοι, ακόμα και όταν το κάνουμε σωστά, δηλαδή με εισαγωγικά και παραπομπή, μπορεί να εκληφθεί είτε ως έλλειψη προσωπικών απόψεων είτε ως τεμπελιά. (Άλλο επιστημονική εργασία κι άλλο ρεπορτάζ π.χ. για τις δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου!)

Όταν καλούμαστε να παρουσιάσουμε τις απόψεις που διατυπώνονται σε ένα κείμενο, π.χ. να κάνουμε περίληψη του κειμένου ενός συγγραφέα, είμαστε υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούμε πλάγιο λόγο: π.χ. «ο τάδε θεωρεί ότι...», «ο δείνα υποστηρίζει ότι...», «ο χ εκτιμά πως...», κ.λπ. Αυτό συμβαίνει ακόμη και όταν έχουμε ένα μονάχα (έστω και μικρό) κείμενο να παρουσιάσουμε. Εκείνο που δεν μπορούμε να κάνουμε είναι να το παρουσιάζουμε σαν να το γράψαμε εμείς, σαν να κάνουμε περίληψη ενός δικού μας κειμένου (Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014).

Κανόνες παράφρασης/ελεύθερη απόδοση

1. Ξαναγράψετε την αρχική πληροφορία προσπαθώντας να χρησιμοποιήσετε τον ίδιο περίπου αριθμό λέξεων με την αρχική πηγή
2. Είναι απαραίτητο να αναφερθεί η πηγή με την παραπομπή
3. Ορολογία / τεχνικοί όροι σε εισαγωγικά
4. Διατηρείτε τον αρχικό τόνο ή τη διάθεση του συγγραφέα με τα κατάλληλα ρήματα
5. Να συνοψίζετε την αρχική ιδέα της παραγράφου
6. Όταν γράφετε, κρατάτε σημειώσεις και επιστρέφετε στην αρχική πηγή για έλεγχο

Παράφραση

Ρήματα που βοηθάνε σε περίπτωση παραφράσεων/παραθεμάτων:

αναλύει	αναφέρει	αποδεικνύει	αποκαλύπτει	
διαφωνεί	διαπιστώνει	διευκρινίζει	επιμένει	εξηγεί
θεωρεί	ισχυρίζεται	κάνει φανερό	λέει	ορίζει
παραδέχεται	παρατηρεί	περιγράφει	πιστεύει	
σημειώνει	συμπεραίνει	σύμφωνα με	σχολιάζει	
υπογραμμίζει	υποδεικνύει	υποθέτει		

(Troyka, 1987)

- Ο Barnes (2009) περιγράφει...
- Ο Barnes (2008) ορίζει ότι...
- Ο Barnes (2009) διαπιστώνει ότι...
- Σύμφωνα με τον Barnes et al (2008) ...

Παρακάτω ακολουθεί μία παράγραφος από το πρωτότυπο άρθρο των Mayer, Carouso και Salovey (2000) με τίτλο: «Emotional Intelligence Meets Traditional Standards for an Intelligence»:

Τα συναισθήματα είναι εσωτερικές διεργασίες οι οποίες συντονίζουν πολλά ψυχολογικά υποσυστήματα όπως ψυχολογικές αντιδράσεις, γνωστικές λειτουργίες και συνειδητές συναισθήσεις. Τα συναισθήματα συνήθως δημιουργούνται ως απάντηση στις αλλαγές που συντελούνται στις σχέσεις ενός ατόμου με το περιβάλλον του. Όταν η σχέση ενός ατόμου με μία ανάμνηση, την οικογένειά του ή ολόκληρη την ανθρωπότητα αλλάζει, τα συναισθήματα αυτού του ατόμου θα αλλάξουν κι αυτά με τη σειρά τους. Για παράδειγμα, ένα άτομο που ανακαλεί μια ευχάριστη παιδική μνήμη, ίσως να αντιλαμβάνεται τον κόσμο πιο φωτεινό και χαρούμενο.

Ας δούμε μια ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ παράφραση της παραπάνω παραγράφου, η οποία αποτελεί λογοκλοπή:

Τα συναισθήματα είναι εσωτερικές διεργασίες οι οποίες επηρεάζουν πολλές λειτουργίες του ατόμου, όπως γνωστικές λειτουργίες, συνειδητές συναισθήσεις, και ψυχολογικές αντιδράσεις. Τα συναισθήματα συνήθως προκαλούνται ως απάντηση στις αλλαγές που συντελούνται στις σχέσεις του ατόμου με το περιβάλλον του. Όταν η σχέση ενός ατόμου με μία ανάμνηση ή μία εμπειρία αλλάζει, θα αλλάξουν και τα συναισθήματα αυτού του ατόμου. Για παράδειγμα, ένα άτομο που ανακαλεί μια ευχάριστη παιδική μνήμη, θα αντιλαμβάνεται τον κόσμο πιο χαρούμενο και φωτεινό.

Ας δούμε τώρα, μια ΑΠΟΔΕΚΤΗ παράφραση της πρωτότυπης παραγράφου, η οποία δεν αποτελεί λογοκλοπή:

Σύμφωνα με τους Mayer, Carouso και Salovey (2000), τα συναισθήματα αποτελούν εσωτερικές διεργασίες οι οποίες συντονίζουν διαφορετικές πτυχές της ανθρώπινης συμπεριφοράς και οι οποίες δημιουργούνται ως απάντηση στις αλλαγές που συντελούνται στο περιβάλλον του ατόμου. Έτσι, όταν ένα άτομο ανακαλεί ένα ευχάριστο γεγονός από την παιδική του ηλικία, αλλάζει η διάθεσή του και αντιμετωπίζει στις καταστάσεις μία θετική και αισιόδοξη οπτική.

Γιατί αυτή η απόδοση είναι αποδεκτή;

- Ο τρόπος με τον οποίο διατυπώθηκε αυτή η παράγραφος δεν αποτελεί λογοκλοπή για δύο λόγους:
- Ο συγγραφέας αποδίδει με δικά του λόγια το νόημα της πρωτότυπης παραγράφου
- Ο συγγραφέας δίνει στον αναγνώστη την πηγή από την οποία προέρχονται οι πληροφορίες που παρουσιάζονται.

Ας δούμε τώρα, και μια άλλη διατύπωση της πρωτότυπης παραγράφου, που και αυτή είναι αποδεκτή και δεν αποτελεί λογοκλοπή:

Σύμφωνα με τους Mayer, Carouso και Salovey (2000), «Τα συναισθήματα είναι εσωτερικές διεργασίες οι οποίες συντονίζουν πολλά ψυχολογικά υποσυστήματα όπως ψυχολογικές αντιδράσεις, γνωστικές λειτουργίες και συνειδητές συναισθήσεις» (σελ. 267). Τα συναισθήματα επηρεάζουν τη συμπεριφορά του ατόμου και προκαλούνται κάθε φορά που αλλάζει κάτι στην αλληλεπίδραση του ατόμου με το περιβάλλον του. Έτσι, όταν ένα άτομο ανακαλεί ένα ευχάριστο γεγονός, αλλάζει η διάθεσή του και αντιμετωπίζει στις καταστάσεις μία θετική και αισιόδοξη οπτική.

Γιατί αυτή η απόδοση είναι αποδεκτή;

- Ο τρόπος με τον οποίο διατυπώθηκε αυτή η παράγραφος δεν αποτελεί λογοκλοπή για τρεις λόγους:

(Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, 20)

Βιβλιογραφία. Σύστημα ΑΠΑ

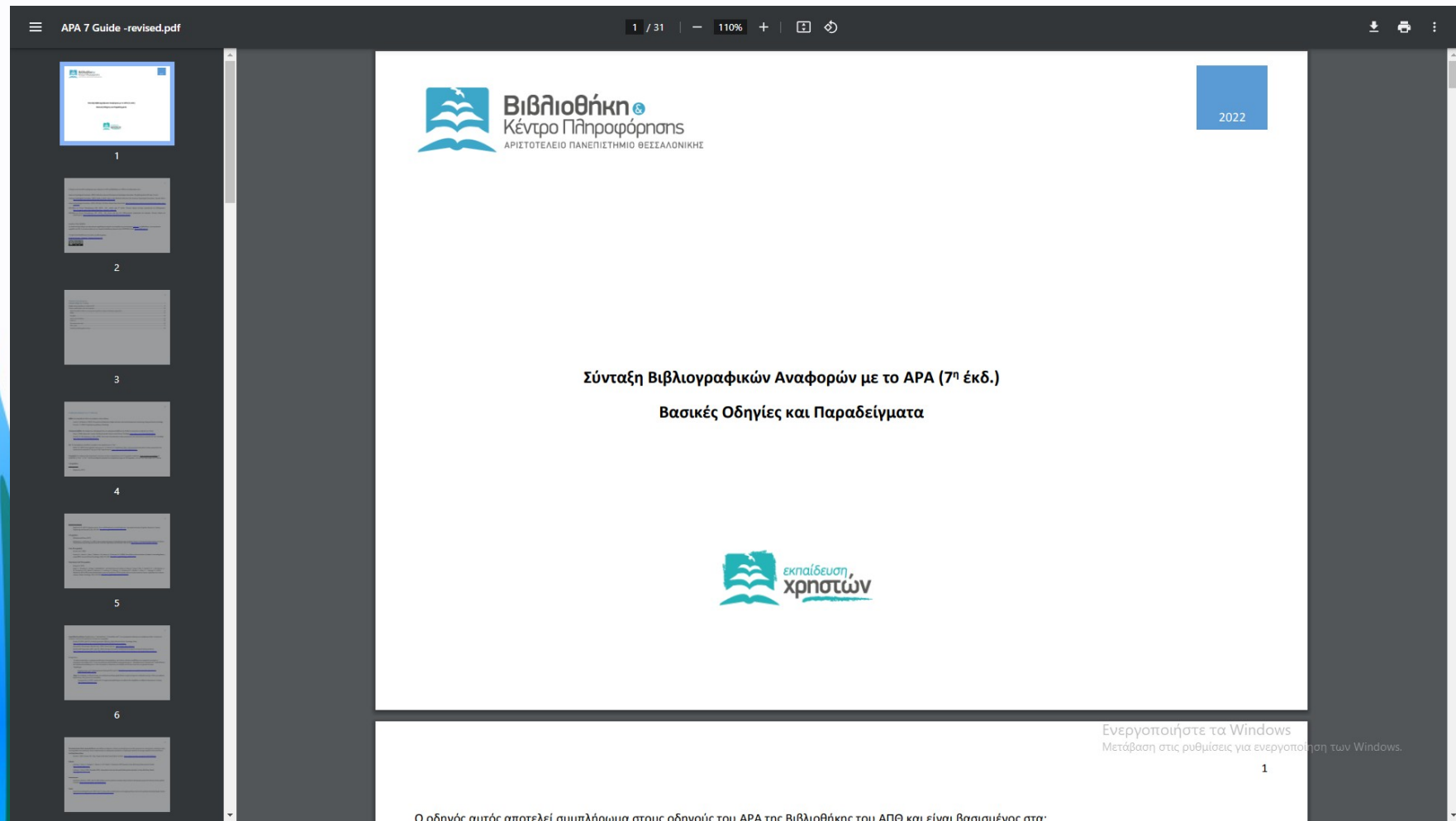
Οι παρούσες οδηγίες στηρίζονται, σε μεγάλο βαθμό, στην 6η έκδοση του Εγχειριδίου Δημοσιεύσεων (Publication Manual) της Αμερικανικής Ένωσης Ψυχολόγων (APA).

Η βιβλιογραφία ξεκινά από νέα σελίδα. Όλες οι βιβλιογραφικές αναφορές παρουσιάζονται σε απόλυτη αλφαβητική σειρά με βάση το επίθετο του συγγραφέα.

Προσοχή! Μαζί οι ελληνόγλωσσες και οι ξενόγλωσσες βιβλιογραφικές αναφορές (Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011,).

Στην περίπτωση που περιλαμβάνονται περισσότερες δημοσιεύσεις του ίδιου συγγραφέα πρώτη μπαίνει η πιο πρόσφατη. προηγούνται αυτές στις οποίες ήταν ο μοναδικός συγγραφέας και μετά αυτές στις οποίες η εργασία ήταν ομαδική.

Αν έχουμε περισσότερες από μία δημοσιεύσεις ενός συγγραφέα το ίδιο έτος, τότε γίνεται αρίθμησης τους με το a,b,c,d ή α, β, γ, δ... **(Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, 43)**

<https://www.sbs-studies.gr/apa-7th-edition?fbclid=IwAR3H6OWir9XD1WEbCsK4f19RT1CJriu-U4WJOUGGKC4fTuP07ElzZjDRdhk>

Προβλημάκια!

- **Τι κάνουμε όταν δεν αναφέρεται η ημερομηνία έκδοσης;**
- Όταν δεν αναφέρεται το έτος έκδοσης τότε χρησιμοποιείται είτε η χρονολογία του copyright είτε μέσα σε παρένθεση η συντομογραφία (χ.χ.) =(χωρίς χρονολογία) ή (n.d.)= (no date).
- **Τι κάνουμε όταν σε ένα άρθρο (και όχι μόνο) δεν υπάρχει συγγραφέας;** Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι βιβλιογραφικές αναφορές οργανώνονται αλφαβητικά με βάση τον τίτλο του τεκμηρίου ή της σειράς ή ακόμη και με βάση ένα συλλογικό όργανο στο ρόλο του συγγραφέα.

credit the author of the algorithm with a reference list entry and the corresponding in-text citation.

Example:

“

293

f

x

in

✉

📄

When prompted with “Is the left brain right brain divide real or a metaphor?” the ChatGPT-generated text indicated that although the two brain hemispheres are somewhat specialized, “the notation that people can be characterized as ‘left-brained’ or ‘right-brained’ is considered to be an oversimplification and a popular myth” (OpenAI, 2023).

Reference

OpenAI. (2023). *ChatGPT* (Mar 14 version) [Large language model].

<https://chat.openai.com/chat>

You may also put the full text of long responses from ChatGPT in an appendix of your paper or in online supplemental materials, so readers have access to the exact text that was generated. It is particularly important to document the exact text created because ChatGPT will generate a unique response in each chat session, even if given the same prompt. If you create appendices or supplemental materials, remember that each should be called out at least once in the body of your APA Style paper.

Ενεργοποιήστε τα Windows

Μετάβαση στις επιθυμίες σας συστήματα του Windows

Αναφορές σε πτυχιακές, διπλωματικές, διατριβές και λοιπές εργασίες

Σε περιπτώσεις όπου οι αναφορές σας παραπέμπουν σε πτυχιακές εργασίες, μεταπτυχιακές διπλωματικές και διδακτορικές διατριβές, γράφετε με σαφή ένδειξη του επιπέδου σπουδών:

Εντός του κειμένου :

- Όπως ο Arnold (1985, p.167) αναλύει....
- Το πείραμα έλαβε χώρα πριν 10 χρόνια (Arnold, 1985, p.70).

Στην λίστα παραπομπών στο τέλος της εργασίας:

- Arnold, R.J. (1985) *The Schekino experiment: the question of control over the Soviet industrial workforce*, PhD. thesis, Glasgow: University of Glasgow.

- Αναφέρετε MSc / PhD thesis ή προπτυχιακή διπλωματική/πτυχιακή αναλόγως -

Για τις εργασίες τις οποίες βρίσκετε ηλεκτρονικά, αναφέρετε αναλόγως:

- Freeman, M. (2000) *Social investigation in rural England*, PhD thesis, Glasgow: University of Glasgow. Available at: <http://theses.gla.ac.uk/1130/01/1999freemanphd.pdf> (Accessed 25 February 2010).

Ενεργοποιήστε τα Windows
Μετάβαση στις ρυθμίσεις για ενεργοποίηση των Windows

και ξενόγλωσσες βιβλιογραφικές αναφορές θα πρέπει να παρατίθενται μαζί χωρίς να διαχωρίζονται σε αντιστοιχία με τον παρακάτω πίνακα:

Aα	Aa	Hη	--	Nv	Nn	Yυ	Uu
Bβ	Bb	--	Hh	Ξξ	--	--	Vv
Γγ	Cc	Θθ	--	Oo	Oo	--	Ww
Δδ	Dd	Iι	Ii	Ππ	Pp	Φφ	--
Eε	Ee	--	Jj	--	Qq	Xχ	Xx
--	Ff	Kκ	Kk	Pρ	Rr	Ψψ	--
Zζ	--	Λλ	Ll	Σσ	Ss	Ωω	--
--	Gg	Mμ	Mm	Tτ	Tt	--	Zz

Το διάστημα μεταξύ των αράδων είναι επίσης διπλό και υπάρχει εσοχή σε όλες τις αράδες κάθε δημοσίευσης εκτός από την πρώτη αράδα (στο ίδιο σημείο με την εσοχή της παραγράφου

(Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, 43)

Συχνά λάθη στη βιβλιογραφία

- Λανθασμένη παράθεση της βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Λανθασμένα ορθογραφία σε ονόματα συγγραφέων, βιβλίων κλπ.
- Παράθεση βιβλίων/άρθρων στα οποία δεν έχουν γίνει παραπομπές μέσα στο κείμενο.
- Λανθασμένη αναγραφή του τόμου ή και των σελίδων ενός άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό.
- Να αναγράφετε ολόκληρους τους τίτλους των περιοδικών, όχι συντομογραφίες (Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, 43).

Γενικές οδηγίες

Πριν αρχίσω να γράφω...

- ✓ Καταγράψτε τι καταλαβαίνετε από την εκφώνηση του θέματος, σαν καταιγισμό ιδεών
- ✓ Αν το θέμα της εργασίας δεν είναι διατυπωμένο με μορφή ερωτήματος/των ξαναδιατυπώστε το σε αυτή τη μορφή
- ✓ Καταγράψτε το τι γνωρίζετε σχετικά με το θέμα
- ✓ Καταγράψτε το τι πρέπει να μάθετε για το θέμα
- ✓ Καταγράψτε το θεωρητικό πλαίσιο
- ✓ Γράψτε με τη μορφή σημειώσεων, τις ιδέες σας
- ✓ Δώστε μορφή στις σημειώσεις σας καταγράφοντας τις ιδέες σε μορφή δένδρου (σχηματοποιήστε τις)
- ✓ Ιεραρχήστε τις ιδέες σας (Κράββα, 2015)

Σχετικά με την ανάπτυξη και παρουσίαση του κυρίως μέρους της εργασίας:

- ✓ Διατυπώστε τα επιχειρήματά σας με λογικά έγκυρο τρόπο, αναπτύσσοντας τους συλλογισμούς από πρόταση σε πρόταση, παράγραφο σε παράγραφο, ενότητα σε ενότητα με λογική σειρά (λογική, επαγωγική συλλογιστική)
- ✓ Χρησιμοποιήστε απλές και σαφείς προτάσεις, αποφεύγοντας τις μακροσκελείς προτάσεις και παραγράφους,
- ✓ Προσοχή στην ορθογραφία και το συντακτικό,
- ✓ Μην ξεχνάτε τις σωστές παραπομπές (Κράββα, 2015)

Ύφος και γλώσσα του κειμένου

- ✓ Αποφύγετε τη χρήση του α' ενικού προσώπου, όταν γράφετε.
- ✓ Όπου είναι απαραίτητο, μπορείτε να καταφύγετε στο α' πληθυντικό, π.χ. 'Στη συνέχεια της μελέτης μας, θα επιχειρήσουμε...'
- ✓ Προτιμότεροι όμως είναι άλλοι συντακτικοί τύποι και κυρίως η παθητική και απρόσωπη σύνταξη:

π.χ. 'Η παρούσα μελέτη θίγει ζητήματα όπως...', ή

π.χ. 'Στη μελέτη αυτή επιχειρείται μία νέα προσέγγιση...'
(Κράββα, 2015)

Εμπλουτισμός κειμένου. Αντί για...

- Κάνουμε: Επιχειρούμε, προσπαθούμε, αναλαμβάνουμε να, προβαίνουμε σε...
- Δίνουμε: προσφέρουμε, καταθέτουμε
- Λέμε: αναφέρουμε, υπογραμμίζουμε
- Νομίζουμε: θεωρούμε, κρίνουμε
- Βρίσκουμε: εντοπίζουμε, ανακαλύπτουμε
- Γίνεται: υλοποιείται, εφαρμόζεται, πραγματοποιείται
- Παίρνουμε: λαμβάνουμε, παραχωρούμε συνέντευξη
- Φτιάχνουμε: δημιουργούμε, συγκροτούμε, σχεδιάζουμε
- φανερώνει, δείχνει: αποδεικνύει, αποκαλύπτει... αναδεικνύεται

Εμπλουτισμός κειμένου. Αντί για...

- αλλάζω: τροποποιώ, μεταβάλλω
- Πλησιάζω: προσεγγίζω (πλησίασμα: προσέγγιση)
- Να εισάγει (συνεχώς): να εισαγάγει (μια φορά)
- Βγαίνει το συμπέρασμα: συνάγεται... (συναγωγή συμπερασμάτων)
- Ωραία συνέντευξη, διαδικασία: σε ευχάριστη ατμόσφαιρα; Αποτελεσματική;
- Ξεκαθαρίζω: διευκρινίζω, διασαφηνίζω

Εμπλουτισμός κειμένου. Αντί για...

- Βλέπω: διαπιστώνω, συνειδητοποιώ, διακρίνω, να δω κριτικά: να αντιμετωπίσω κριτικά
- Μπαίνω: εισέρχομαι
- Επιρροή > επίδραση

Αρνητικές επιδράσεις

Όχι αρνητικές επιπτώσεις (μόνον επιπτώσεις, αφού είναι πάντοτε αρνητικές)

Να πει: να αναφέρει- λέω τη γνώμη μου: εκφράζω, καταθέτω τη γνώμη μου- κάνω επιλογές: προβαίνω σε επιλογές.

Εμπλουτισμός κειμένου. Αντί για...

- Φουρτούνιασε: προκάλεσε αναταραχές, κλυδωνισμούς
- Γίνεται: επιχειρείται
- Μάλωμα: διένεξη, σύγκρουση
- Παίρνω πληροφορίες: αντλώ πληροφορίες
- Να μεγαλώσω: να διευρύνω
- Ενήλικος-ενήλικοι, ενηλίκους
- τον..., στον... (έχει επικρατήσει)

Χρήση χρόνων

- Ενιαίος χρόνος στην εργασία. Θα επιλέξουμε ανάμεσα στον Ενεστώτα και στον Αόριστο. Συνιστούμε τον Αόριστο. Τον Ενεστώτα μπορούμε να τον χρησιμοποιήσουμε, όταν απαιτείται παραστατικότητα.
- Ασφαλώς επιλέγοντας τον Ενεστώτα θα αναγκασθούμε να χρησιμοποιήσουμε κάποιες φορές τον Αόριστο, αλλά θα είναι ο κύριος χρόνος στην εργασία μας.

Μικρές συμβουλές για την αποφυγή λαθών

- Προσέχουμε πολύ την κατάληξη των ρημάτων: π.χ. «Το παιχνίδι παίζεται...», αλλά «Εσείς παίζετε...». «Το δώρο δίνεται στις γιορτές...», αλλά «Εσείς δίνετε εξετάσεις σε ένα μάθημα...».
- Χρησιμοποιούμε διαφορετικούς τύπους για το γ' ενικό και για το γ' πληθυντικό πρόσωπο των ρημάτων της παθητικής φωνής στον παρατατικό χρόνο· π.χ.: «Ο Γιώργος δινόταν ολόψυχα στα μαθήματά του.», «Η Μαρία ερχόταν ευτυχισμένη από το σχολείο.»· αλλά: «Στη σχολή δίνονταν μαθήματα χορού.» και «Οι φίλοι μου έρχονταν στο καφενείο κάθε μεσημέρι.». Με άλλα λόγια, όταν υπάρχει στη δημοτική γλώσσα ο τύπος του γ' ενικού, ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΠΟΤΕ τον τύπο του γ' πληθυντικού στη θέση του: είναι ΛΑΘΟΣ να γράψουμε «η Μαρία έρχονταν»!!! (Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014).

Μικρές συμβουλές για την αποφυγή λαθών

- Τηρούμε τη διάκριση μεταξύ «καταρχήν» και «καταρχάς». «Καταρχήν» σημαίνει: για λόγους αρχής. «καταρχάς» σημαίνει: κατά πρώτο λόγο, αρχικά. Π.χ.: «Είμαι *καταρχήν* σύμφωνος με αυτή την πρόταση.», αλλά «*Καταρχάς*, πρέπει να σου πω πως κάνεις μεγάλο λάθος. Δεύτερον, δεν χρειάζεται να φωνάζεις.».
- Η λέξη «Έλληνας» γράφεται με κεφαλαίο όταν πρόκειται για ουσιαστικό, όπως και η λέξη «Ελλάδα». Το επίθετο «ελληνικός, -ή, -ό» γράφεται με μικρό, αλλά και το έλληνας ή ελληνίδα όταν έχει θέση επιθέτου. Π.χ. «οι ελληνίδες συγγραφείς, τον 19ο αιώνα αποκαλούνταν γράφουσες» (Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014).

Μικρές συμβουλές για την αποφυγή λαθών

- Προσέχουμε τη διαφορά ανάμεσα στο αναφορικό «ότι» και στο αόριστο «ό,τι». Π.χ.: «Μού είπε ότι άκουσε τον Γιώργο να λέει ό,τι τού κατέβαινε.»
- Για το τελικό ν: Μπορούμε να διατηρούμε το τελικό ν σε όλες τις περιπτώσεις. Αν όμως θέλουμε να το καταργούμε, υπάρχουν συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου δεν μπορούμε να το κάνουμε. Πρέπει να το διατηρούμε λοιπόν: 1) όταν ακολουθεί φωνήεν 2) όταν ακολουθεί κάποιο από τα κ, π, τ, ξ, ψ, τσ, τζ, μπ, ντ, γκ 3) όταν πρόκειται για αντωνυμία («θα τον βάλω να κάνει...») 4) με το «δεν» (για να μην το μπερδεύουμε με το «ο μεν και ο δε») (Κουμπουρλής & Φουρναράκη, 2014).

Βιβλιογραφία

Βεργέτη Μαρ. (2017). Οδηγίες για τη συγγραφή επιστημονικών κειμένων.

http://modip.duth.gr/docs/Final_Instructions_2017.pdf

Βруниώτη Καλ. 2013. Αναλυτικό πρόγραμμα. Σκοποί, στόχοι, περιεχόμενα, μεθόδευση, αξιολόγησης. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών. <https://eclass.uowm.gr/modules/document/file.php/NURED127/%CE%A3%CE%9A%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%99%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%A3%CE%A4%CE%9F%CE%A7%CE%9F%CE%99%202013.pdf>

Γιάννης Κουμπουρλής - Ελένη Φουρναράκη (2013).

Κράββα Βασ. (2015). *Οδηγίες προς ναυτιλομένους. Γράφοντας μία ακαδημαϊκή εργασία.*

<https://eclass.duth.gr/modules/document/file.php/KOM03230/%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%A9.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91.pptx>

Δαφέρμος Μαν., Τσαούσης Γιάν. (2011) . *Οδηγός Συγγραφής Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών.* Πανεπιστήμιο Κρήτης. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Ψυχολογίας

http://www.psychology.uoc.gr/files/items/6/682/odigos_sygggrafis_diplomatikon_ergasion_teliko.pdf

-
- Γαϊτάνος Γεωργ.
2016<https://eportfolioigr.weebly.com/muepsilonthetaomicrondeltaomicronlam-bdaomicrongammaiotaalpha-epsilonkappaiotaalphiadeltaepsilonupsilontauiotakappaetasigma-epsilonrhoepsilonupsilonnualpha-sigma.html>
 - Αλεξανδρίδου, Σοφία, Έφη Εμμανουηλίδου (επιμ.) (2019). APA citation style (6 έκδοση). Βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Σύντομες οδηγίες και παραδείγματα. Ανακτήθηκε από:
https://www.lib.auth.gr/sites/default/files/docs_files/APA-examples-gre.pdf